

แถลงข่าว
การลงนามในบันทึกความร่วมมือ ระหว่าง
คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ (กอส.) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
และสภาทนายความ
เพื่อสร้างและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานของ “ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้”

ด้วยแนวความคิด ข้อเสนอและหลักการต่างๆ ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ได้พิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เกิดจากปัญหาหลากหลายและหมักหมมมาเป็นเวลานาน การดำเนินการแก้ไขภาครัฐแต่เพียงทางเดียวอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โครงการความร่วมมือนี้ จะทำหน้าที่ส่งเสริมภาคสังคม ในการร่วมคลี่คลายปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสร้างการเรียนรู้ สร้างความเป็นธรรม และสร้างความสมานฉันท์ที่ยั่งยืน

ประธานคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และนายกสภาทนายความจึงได้ร่วมกันหารือ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือ เพื่อการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน การสร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพ การสร้างการเรียนรู้ และขับเคลื่อนสังคมไทยให้ยอมรับ เข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม การยอมรับความจริง ความยุติธรรมและการให้อภัย เพื่อยุติความรุนแรง สร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

เป็นที่เห็นพ้องและตรงกันระหว่างคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสภาทนายความ ที่จะมีความร่วมมือในการนำเสนอความเห็น ข้อเสนอแนะให้เป็นรูปธรรม เป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติ ตรงกับหลักการสมานฉันท์ เห็นควรมีการเริ่มดำเนินการที่เป็นองค์กรร่วม เริ่มงานขั้นพื้นฐานและเป็นโครงสร้างหลักของการนำเสนอแนวทางสมานฉันท์ต่อประชาชน จึงได้จัดทำบันทึกความร่วมมือเพื่อสร้างและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานของ “ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เสริมสร้างความสำคัญที่จะต้องสร้างการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจพื้นฐานที่ถูกต้องและจำเป็นเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้กับสังคมไทยทุกหมู่เหล่า โดยไม่จำกัดเพศ อายุ วัยและอาชีพ โดยแสวงความร่วมมือจากสื่อมวลชน ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. กำหนดวิธีดำเนินการและมาตรฐานการส่งเสริมและปกป้อง คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามรัฐธรรมนูญ
๓. ส่งเสริมอย่างจริงจังให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐ ทุกหน่วยงาน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน
๔. ส่งเสริมสถาบันการศึกษาในพื้นที่ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชนในพื้นที่ โดยเริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้เริ่มต้นดำเนินการไปบางส่วนแล้ว เพื่อให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ได้มีบทบาทในการพัฒนาและประยุกต์ใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือสังคม โดยเฉพาะสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการมีความสมบูรณ์และมีพลวัตที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

ในด้านการจัดโครงสร้างองค์กร คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ สนับสนุนให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสภาพนายความ ดำเนินการร่วมกันอย่างใกล้ชิดในรูปของการจัดตั้งคณะกรรมการและที่ปรึกษาศูนย์ฯ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินการโดยการจัดตั้ง “ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้” รวมทั้งการเสนอแนะด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านงบประมาณและด้านการบริหารจัดการทั่วไป โดยให้ศูนย์ฯ มีการทำงานในลักษณะของการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับภาคประชาสังคมและภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกส่วนในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในการบริหารจัดการ ในขั้นเริ่มต้นให้มีคณะกรรมการของศูนย์ฯ ชุดแรกที่จัดตั้งขึ้นตามบันทึกฉบับนี้ โดยความเห็นชอบของทุกฝ่าย และให้นำหลักการและเหตุผลรวมทั้งวัตถุประสงค์ไปใช้เป็นกรอบในการยกร่างธรรมนูญเป้าหมายของศูนย์ฯ ประกอบกับการใช้กฎหมายวัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา จารีตประเพณีที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทาง

ในการสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติจะเสนอให้รัฐบาลจัดสนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปตามความจำเป็นและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

ศูนย์ฯ จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตลอดไป จนกว่าความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเชิงที่สร้างความแตกแยกในสังคมได้สูญสิ้นไปแล้วอย่างถาวร โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ฯ ไม่ได้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ แต่มีลักษณะเป็นหน่วยปฏิบัติการร่วมระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสภาพนายความ โดยการสนับสนุนของรัฐบาลและคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ

ศูนย์ฯ เป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำหน้าที่ร่วมกับภาคประชาสังคมในพื้นที่ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสร้างการเรียนรู้ ความเป็นธรรมและความสมานฉันท์

การดำเนินงานของศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะไม่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการส่งเสริมอำนวยความสะดวกในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่จะจัดตั้ง เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำงานในลักษณะของการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับภาคประชาสังคม ภาครัฐที่เกี่ยวข้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสนับสนุนงานของรัฐบาลและฝ่ายต่างๆในพื้นที่

บทบาทของคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติคือ การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล รวมทั้งฝ่ายต่างๆเพื่อให้ศูนย์ฯ นี้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สภาพนายความ

๑๙ กันยายน ๒๕๔๘

เรือนจุพานฤมิตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย